

Liber

homo p testamentum nouum: inter mala hu
ius seculi nouo seculo prepetur miserā quā
meruit vita ista damnata sapienter tolerans
z qz finietur prudenter gratulans beatitudi
nē vero quā liberata vita futra sine fine ha
bitura est fideliter z paciēter expectans. Dia
bolus em̄ a dominatu z a cordibus fidelīū so
ras missus: in quoz damnatione atqz infideli
tate: licet dānatus etiā ip̄e regnabat tantum
p conditione mortalitatis hui⁹ aduersari si
nis: q̄stum eis expedire nouit. **De** quo sacre
i. Cor. 10 littere psonant p os ap̄licum. **Fidelis** de⁹ qui
non pmittit vos tēptari supra id qd potestis.
sed faciet cum tēptatione exitum vt possit su
stinere. **Profunt** aut̄ ista mala q̄ fideles pie p
ferunt vel ad emendanda peccata: vel ad ex
ercendā pbandamqz iusticiam: vel ad demō
strandaz vite huius miserā vt illa vbi erit be
atitudo vera atqz ppetua z desiderē arden
tius z instantius inquirat. **Sep** circa eos ista
Roma. 8 seruant: de qbus ap̄lus dicit. **Scimus** qm̄ di
ligentibus deum omnia cooperātur in bonū
his qui scdm̄ p̄positū vocati sunt sancti. **Am̄**
quos ante presciuit z predestinauit p̄formes
fieri im̄aginis filij sui vt sit ipse primogenitus
in multis fratribus. **Quos** autem predestina
uit illos z vocauit: z quos vocauit: illos z iu
stificauit. **Quos** autem iustificauit ip̄os z glo
rificauit. **hoz** p̄destuatoz nemo cum diabo
lo peribit nemo vsqz ad mortē s̄b diaboli pote
state remāebit. **De** idē sequit̄ qd̄ iā supra cō
Ibidem. memorauit. **Quid** ergo dicem⁹ ad hec? **Si** d̄s
p nobis: quis contra nos? **Qui** filio suo pro
prio non pep̄cit: sed pro nobis omnibus tra
didit illum. **Quomodo** non z cum illo om̄ia
nobis donauit. **Cur** ergo non fieret mors xp̄i
immo cur non p̄termis̄s alijs innumerabili
bus modis quib⁹ ad nos liberandos vt i pos
set oipotens: ip̄a potissimū eligeret vt fieret:
vbi nec de diuinitate eius aliquid im̄inutum
est aut mutatu. z de humanitate suscepta tm̄
beneficij collatu est hoibus: vt a dei filio sem
piterno eodemqz hois filio mors tp̄alis inde
bita redderetur qua eos a sempiterna morte
debita liberaret: peccata nostra diabolus te
nebat z per illa nos merito figebat in morte.
Dimisit ea ille qui sua non habebat: z ab illo
immerito est perductus ad mortem. **Tantu**
valuit sanguis ille vt neminem christo indu
tum in eterna morte debita detinere debue
rit: qui christum morte indebita: vel ad ip̄us
Rom. 5. occidit. **Commendat** ergo caritatē suā deus
in nobis: qm̄ cum adhuc peccatores essemus
christus pro nobis mortuus est. **Multomagis**
iustificati nunc in sanguine ip̄i s: salui erim⁹

ab ira per ipsum. **Iustificati** inquit in sangui
ne ip̄ius. **Iustificate** plane in eo qz a peccatis
omnibus liberati: liberati autem a peccat⁹ oi
bus: quoniā pro nobis est dei filius qui nullū
habebat occisus. **Salui** ergo erimus ab ira p
ipsum: ab ira vtiqz dei que nihil est aliud q̄ iu
sta vindicta. **Non** em̄ sicut hominis animi p
turbatio est ira dei: **Sed** illius ira est cui dicit
alio loco sancta scriptura. **Tu** autem domine
virtutum cū tranquillitate iudicas. **Si** ergo
iusta diuina vindicta tale nomen accepit eti
am reconciliatio dei que recte intelligitur ni
si cū talis ira finitur. **Nec** inimici eramus deo
nisi quemadmodū iusticie sunt inimica pec
cata: quibus remissis tales inimicie finiunt
z reconciliant̄ deo quos ip̄e iustificat. **Quos**
tamen etiā inimicos vtiqz dilexit: qm̄ quidem
proprio filio suo non pepercit: sed pro nobis
omnibus cum adhuc inimici essemus tradi
dit eum. **Recte** ergo apostolus secutus adin
xit. **Si** em̄ cū inimici essemus reconciliati su
mus deo per mortē filij eius p quam facta est
illa remissio peccatoz: multomagis reconci
liati salui erimus in vita ip̄ius. **In** vita salui q̄
per mortem reconciliati. **Quis** enim dubitat
daturū amicis vitam suam p quibus inimici
dedit mortem suam. **Non** solū autem inquit:
sed z gloriatur in deo p dñm nostrum iesum
xp̄m per quem nūc recōciliatiōem accepim⁹.
Non solum ait: salui erimus: s̄ z gloriatur.
Nec in nob̄ s̄ in deo: nec p nos s̄ p dñm n̄z ihm
xp̄m per quem nūc recōciliatiōem accepim⁹.
secundū ea que superius disputata sunt. **De**
inde subiungit ap̄lus. **Propter** hoc sicut per
vnum hominem peccatū in hunc munduz in
trauit: z p peccatum mors: z ita in omnes ho
mines mors p̄transiit in quo omnes peccau
erunt zc. **In** quibus proluxi⁹ de duobus homi
nibus disputat: vno eodem p̄mo adam p cui⁹
peccatum in mortem tanqz hereditarijs ma
lis posteris eius obligati sumus: altero autē se
cundo adam: qui non homo tantum: sed etiā
deus ē: quo p nobis soluente quod non debe
bat a debitis z paternis z proprijs liberati su
mus. **Proinde** quoniam propter vnum illuz
tenebat diabolus omnes p eius vitiataz car
nalem concupiscentiam generatos: iustū est
vt propter hunc vnum dimittat omnes p ip̄s
us immaculatam gratiaz spiritalem regene
ratos.

De his que per incarnationē christi sunt
collata credentibus. **Cap. XVII**

Ut z alia multa que in christi incar
natione que superbis displicent: sa
lubriter intuenta atqz cogitanda sūt

Sap. 12.

Rom. 8.

Ibidem.

Ibidem.

Quorum est vnum quod demonstratum est homini: quem locum haberet in rebus quas condidit deus: quando quidem sic deo conūgi potuit humana natura: vt ex duabus substantijs fieret vna psona ac p hoc iam ex tribus scz deo anima et carne. vt superbi illi maligni spiritus qui se ad decipiendum quasi ad adiuuandum in medios interponūt: non ideo se audeant homini preponere. quia non habēt carnem et maxime quia et mori in eadem carne dignatus est filius dei: ne ideo illi tanq̄ deos se coli psuadeant. quia videntur esse immortales. Deinde vt gratia dei in nobis sine vllis pcedentibus meritis in homine christo commendaretur. qz nec ipse vt tanta vnitate deo vero coniunctus vna cum illo persona. i. ipse homo assumptus: mox vt homo etiam deus filius dei fieret vllis est pcedentibus meritis affectus. Sed ex quo esse hō cepit esse: ex illo est et deus vnde dictū est: **Verbū caro factum est.** Etiam illud est vt supbia hominis que maxie impedimento est. ne inhereatur deo p tantā dei humilitatem redargui posset atq̄ sanari. Discatq̄ homo q̄ longe recesserit a deo: et qd illi valeat ad medicinalem dolorem quando p talem mediatorem redit qui hoibus et deus diuinitate subuenit: et homo infirmitate conuenit. Quod autem maius obedientie nobis pberetur exemplum qui p inobedientiam perieramus: q̄ deo patri deus filius obediēs vsq̄ ad mortem crucis. Qd premiū tante obedientie vbi ostenderetur meli⁹ q̄ in carne tantū mediatoris que ad vitāz resurrexit eternā pertinebat etiam ad iusticiam bonitatemq̄ creatoris: vt p eandem rationalem creaturā suparetur diabolus quā se superasse gaudebat: et de ipso genere venientem qd gen⁹ origi⁹ gine viciata: p vnum tenebat vniūsum.

De natiuitate domini ex maria virgine et spiritu sancto.

Capitulum XVIII

Job. 1. **1.** Poterat em̄ vtiq̄ deus hoīem alium de suscipere i quo esset mediator dei et hominū: non de genere illi⁹ adāz qui peccato suo genus obligauit humanum: sicut ipm quem pmum creauit non de genere creauit alicuius. Poterat ergo vel sic: vel alio quo veller modo creare vnū alium quo vinceretur victo: prioris. sed melius iudicauit vt de ipō qd victum fuerat genere assumere hoīem deus: per quē generis humani vinceret inimicum. Et tamen ex virgine cui⁹ conceptum spiritus: non caro: fides: non libido puenit. Nec interfuit carnis concupiscentia per quam seminantur et concipiuntur ceteri: q̄ tra-

hunt originale peccatū: sed ea penitus remouissima credendo: non concubendo sancta ē secūdata virginitas: vt illud quod nascebatur ex propagine primi hominis tantummodo generis non etiam criminis originem duceret. Nascebatur nanq̄ non transgressionis cōtagione viciata natura: sed omnium talium viciōrum sola medicina. Nascebatur inquā homo nullum habens: nullum habiturus omnino peccatum: per quem renascerentur liberādi a peccato qui nasci non possunt sine peccato. Quis em̄ carnali concupiscentia que in genitalib⁹ membris bene vtatur castitas conjugalis. habet tamen motus non voluntarios quibus ostendit vel nullam se in paradiso ante peccatū esse potuisse: vel non talem fuisse si fuit: vt aliquādo resisteret volūtati. **Vic** autem illam talem esse sentimus vt repugnās legi mentis: etiam si nulla est causa generandi: stimulos ingerat coeundi: vt si ei ceditur: peccando satietur: si non ceditur dissentiedo frenet. Que duo aliena fuisse a paradiso ante peccatum: dubitare quis possit. Nam neq̄ illa honestas faciebat aliquid indecori: nec illa felicitas patiebatur aliqd impacatū. Spor-tebat itaq̄ vt ista carnalis concupiscentia nulla ibi esset oīno: quādo concupiebatur virginis partus in quo nihil dignū morte fuerat inuenturus: et eum tamen occisur⁹ auctor mortis: auctoris vite vincendus. Victor: pmi adam et tenens genus humanū victus a secūdo adam et amittens genus xpianū: liberatū ex humano genere ab humano crimine: p eū qui nō erat in crimine q̄uis esset ex genere vt deceptor: ille ab eo vinceret genere qd vincerat crimine. Et hoc ita gestum est vt hō non extollatur: sed qui gloriatur in dño gloriatur. **2. Cor. 7. 10.** Qui em̄ victus est: homo tm̄ erat. et iō victus est: qz supbe deus esse cupiebat. Qui autēz vicit et homo erat et deus. et ideo sic vicit nat⁹ ex virgine. qz deus humiliter non quō alios sanctos regebat illū hominem: sed gerebat. Hec tanta dei dona et si q̄ alia sunt que de hac re nobis et querere nūc et differere longū est: nisi verbū caro fieret: nulla essent.

Verbum caro factum est qd est christus Iesus et sapientie thesauros in se habeat et scientie.

Capitulum XIX

Job. 1. **1.** Ec autē omnia q̄ p nobis verbū caro factū temporaliter et localiter fecit et pertulit scdm̄ distinctiōem quā demonstrare suscepimus: ad sciām p̄tinet nō ad sapientiam. Quod autē verbū est sine tempe: sine loco: est patri coeternū et vbiq̄ totum: de quo si